

## 11. O tym jak sobotę zamieniono na niedzielę

1. Ponieważ przykazanie o święceniu dnia sobotniego jest integralną częścią prawa Bożego, a życie Jezusa było odbiciem tego prawa, w jaki sposób Chrystus odnosił się do soboty? (s.2)
2. W jakich słowach Chrystus wyrażał swój stosunek do Prawa Bożego? (s.2)
3. Jak długo, zgodnie ze słowami Jezusa prawo Boże ma obowiązywać? (s.2)
4. Jak następnie Jezus mówi o tych, którzy łamią jedno choćby przykazanie Boże i uczą innych, aby postępowali podobnie? (s.2)
5. Zgodnie ze Słowem Bożym zapisanym w Księdze Daniela czego dowiadujemy się o działalności mocy określonej jako „mały róg”? (s.3)
6. Zgodnie ze słowami apostoła Pawła, czego dokona „człowiek niegodziwości”? (s.3)
7. Kto w historii Kościoła chrześcijańskiego przyznał sobie autorytet zmiany Bożego prawa? (s.3)
8. Czy Kościół Rzymski kiedykolwiek potwierdził zmianę święcenia soboty? (s.4)
9. Czy autorytety katolickie przyznają, że święcenie niedzieli nie opiera się na Piśmie Świętym? (s.4)
10. Czy protestanci także przyznają, iż święcenie niedzieli polega tylko na decyzjach człowieka? (s.5)
11. W jaki sposób następowało wprowadzenie święcenia niedzieli zamiast soboty? (s.5)
12. Jak długo święcenie soboty utrzymało się w Kościele chrześcijańskim? (s.5)
13. W jaki sposób rozpoczęło się święcenie niedzieli? (s.5)
14. Kto pierwszy w historii ustanowił prawo święcenia niedzieli? (s.6)
15. Kiedy świętowanie soboty zostało zakazane, a następnie niedziela uznana jako dzień święty? (s.6)

16. Powstaje pytanie — jako chrześcijanie czyimi jesteśmy sługami? (s.7)

17. Jaką odpowiedź dał Jezus szatanowi, który domagał się Jego czci? (s.7)

18. Jak ustosunkowuje się Jezus do czci według nakazów ludzkich? (s.7)

19. O co apelował prorok Eliasz do ludu Bożego, który wkroczył na drogę przestępstwa? (s.7)

Podsumowanie (s.8-9)

1. Ponieważ przykazanie o święceniu dnia sobotniego jest integralną częścią prawa Bożego, a życie Jezusa było odbiciem tego prawa w jaki sposób Chrystus odnosił się do soboty?

„I przyszedł do Nazaretu, gdzie się wychował, i wszedł według zwyczaju swego w dzień sabatu do synagogi, i powstał, aby czytać” — Łk 4,16

„A był tam człowiek, który miał uschłą rękę. I zapytali go, mówiąc: Czy można w sabat uzdrawiać? Chcieli go bowiem oskarżyć. A On im rzekł: Któż z was, mając jedną owcę, gdyby mu ta w sabat do dołu wpadła, to czy jej nie pochwyci i nie wyciągnie? O ileż więcej wart jest człowiek, niż owca! A zatem wolno w sabat dobrze czynić. Wtedy rzekł temu człowiekowi: Wyciągnij swoją rękę, a on wyciągnął i stała się znów zdrowa jak druga. A faryzeusze wyszedłszy, naradzali się co do niego, jakby go zgładzić” — Mt 12, 10-14

2. W jakich słowach Chrystus wyrażał swój stosunek do Prawa Bożego?

„Nie mniemajcie, że przyszedłem rozwiązać zakon albo proroków; nie przyszedłem rozwiązać, lecz wypełnić” — Mt 5,17

Uwaga: Zgodnie z komentarzem katolickiego egzegety ks. Czesława Jakuba: „...Jezus przyszedł nie po to, aby unieważnić prawo Mojżesza, aby zwolnić z obowiązku przestrzegania tego prawa... raczej, aby je wyjaśnić i zarazem pogłębić Jego przepisy...”. Stare i nowe przymierze, s. 278

3. Jak długo, zgodnie ze słowami Jezusa prawo Boże ma obowiązywać?

„Bo zaprawdę powiadam wam: Dopóki nie przeminie niebo i ziemia, ani jedna jota, ani jedna kreska nie przeminie z zakonu, aż wszystko to się stanie” — w. 18

4. Jak następnie Jezus mówi o tych, którzy łamią jedno choćby przykazanie Boże i uczą innych, aby postępowali podobnie?

„Ktokolwiek by tedy rozwiązał jedno z tych przykazań najmniejszych i nauczałby tak ludzi, najmniejszym będzie nazwany w Królestwie Niebios; a ktokolwiek by

czynił i nauczał, ten będzie nazwany wielkim w Królestwie Niebios” — w. 19

Uwaga: Biorąc pod uwagę powyższe teksty, przykazania Boże obowiązują także wszystkich chrześcijan, spadkobierców duchowej spuścizny starego Izraela, a Chrystus nie myślał wcale, aby wprowadzać jakiegokolwiek zmiany. Jednym z dziesięciorga przykazań jest zachowywanie dnia siódmego jako sabatu. Niestety, większość chrześcijan świętuje pierwszy dzień tygodnia. Wielu uważa, że Chrystus zmienił sobotę na niedzielę. Z Jego jednak słów wynika, że nie było to nawet Jego intencją. Autorów na których spoczywa odpowiedzialność za zmianę soboty na niedzielę należy szukać gdzie indziej.

5. Zgodnie ze Słowem Bożym zapisanym w Księdze Daniela czego dowiadujemy się o działalności mocy określonej jako „mały róg”?

„I będzie mówił zuchwałe słowa przeciwko Najwyższemu, będzie męczył Świętych Najwyższego, będzie zamyślał odmienić czasy i zakon; i będą wydani w jego moc aż do czasu i dwóch czasów i pół czasu” — Dn 7,25

6. Zgodnie ze słowami apostoła Pawła, czego dokona „człowiek niegodziwości”?

„Niechaj was nikt w żaden sposób nie zwodzi; bo nie nastanie pierwej, zanim nie przyjdzie odstępstwo i nie objawi się człowiek niegodziwości, syn zatracenia, przeciwnik, który wynosi się ponad wszystko, co się zwie Bogiem lub jest przedmiotem boskiej czci, a nawet zasiądzie w świątyni Bożej, podając się za Boga” — 2Tes 2,3.4

Uwaga: Najlepszym sposobem w jaki można wynieść się ponad Boga jest przejęcie na siebie prawa do zmiany Zakonu Bożego. A co za tym idzie wyniesienie tegoż prawa ponad Prawo Boże.

7. Kto w historii Kościoła chrześcijańskiego przyznał sobie autorytet zmiany Bożego prawa?

Kościół Rzymski, a konkretnie papieństwo.

Uwaga: Czwarte przykazanie Dekalogu biblijnego nakazuje święcenie soboty: „Pamiętaj, abyś dzień sobotni święcił....” (Wj 20,8 (JW)). Natomiast trzecie przykazanie dekalogu katechizmowego mówi o obowiązku święcenia dnia świętego tj. niedzieli. Porównanie obu wersji dekalogowych wykazuje zasadnicze różnice nie tylko w numeracji przykazań lecz także w ich treści. U podstaw zatem święcenia niedzieli leży naruszenie dziesięciorga przykazań Bożych.

W kwestii dokonanych zmian w biblijnym Dekalogu i przeniesienia obowiązku święcenia Dnia Pańskiego z soboty na niedzielę, jednoznacznie wypowiada się katechizm katolicki kard. Piotra Gatspariego: „Pytanie 205. 'Dlaczego w Nowym Testamencie nie święci się soboty?' Odpowiedź : W Nowym Testamencie nie święci

się soboty, ponieważ Kościół zastąpił ją, jako świętem, niedzielą.” Katechizm Katolicki z polecenia Jego Eminencji X. Dr Augusta Hlonda, prymasa Polski, s. 78.

„Papież ma tak wielki autorytet i moc, że może on zmienić, określić czy zinterpretować nawet prawa Boskie. ...Papież może zmienić Boże prawo, ponieważ jego moc nie jest z człowieka, ale z Boga a czyni to jako zastępca Boga na ziemi.” Lucjus Ferraris, Prompta Bibliotheca.

8. Czy Kościół Rzymski kiedykolwiek potwierdził zmianę święcenia soboty?

Odpowiedź: Tak.

Uwaga: Katechizm ułożony z polecenia Soboru Trydenckiego, opublikowany w Watykanie decyzją papieża Piusa V, podaje jednoznacznie: „Spodobało się Kościołowi Bożemu święcenie dnia sobotniego przenieść na niedzielę”. Zmieniając przykazania, Kościół udowodnił przypisanie sobie mocy prawodawczej; o której tak wypowiedział się teolog S. Keenan: „Pytanie: 'Czy można udowodnić, że Kościół posiada władzę ustanawiania świąt?' Odpowiedź: 'Gdyby nie miał tej władzy, nie mógłby ustanowić niedzieli, pierwszego dnia tygodnia na miejscu święcenia soboty, siódmego dnia tygodnia, a więc dokonać zmiany nie posiadającej oparcia w Piśmie Świętym'” A Doctrinal Catechism, s. 174.

Słynny kaznodzieja Odrodzenia, ks. Piotr Skarga, jezuita i namiętny przeciwnik Reformacji, wyraził się następująco: „Przyczyny o postanowieniu niedzieli były, abyśmy się z Żydy nie mieszały, wiedząc, iż już Zakon ich odmieniony jest najlepszy a iż niedziela większe ma w sobie tajemnice wiary naszej... Odrom niedzielę Kościół Boży tąż swoją mocą inne święta ustanowił na wspomnienie innych dobrodziejów Pańskich, które każdego wiernego na sumieniu obowiązują, aby je święcić...” Z kazań na niedzielę i święta — za: W. Zaleski, s. 222.

9. Czy autorytety katolickie przyznają, że święcenie niedzieli nie opiera się na Piśmie Świętym?

Odpowiedź: Tak.

Uwaga: „Możecie przeczytać Biblię od Księgi Rodzaju do Objawienia św. Jana, a nie znajdziecie ani jednej linijki, która by potwierdzała święcenie niedzieli. Pismo Św. nakazuje zachowywanie soboty, dnia, którego nigdy nie święcimy” The Faith of Our Fathers, s. 89.

Kościół święcąc niedzielę uwzględnia tradycję: „Gdybyście na samym Piśmie Św. chcieli polegać bez uwzględnienia Tradycji powinniśmy też np. razem z Żydami święcić sobotę zamiast niedzieli” Rycerz Niepokalany, 2.09.1935 r. Źródłem niedzieli nie jest więc Biblia lecz tradycja katolicka: „My, katolicy, mamy prawo święcić niedzielę na miejscu soboty... zarówno my, jak protestanci, uznajemy w ten sposób naszą katolicką tradycję” Clifton Tracts of the Brotherhood St. Paul, t. IV,

brosz. 4, s. 15.

10. Czy protestanci także przyznają, iż święcenie niedzieli polega tylko na decyzjach człowieka?

Odpowiedź: Tak.

Uwaga: W apologii wyznania augsburskiego, artykuł 15 (8) czytamy: „Ale najstarsze ustawy w Kościołach, jak te trzy wielkie święta itd., święto niedzieli itp., które ustanowiono dla porządku, jedności, pokoju, itd.”. Teolog anglikański Jeremy Taylor napisał tak: „Dzień Pański był zwykłą instytucją kościelną. Nie został wprowadzony autorytetem czwartego przykazania” Ductor Dubitantium, t. , s. 458. 464)

11. W jaki sposób następowoło wprowadzenie święcenia niedzieli zamiast soboty?

Odpowiedź: Dokonało się to powoli.

Uwaga: Ksiądz J. Wierusz-Kowalski napisał: „Sobota dla wielu chrześcijan długo jeszcze miała charakter święty dnia sabatu” Liturgika, s. 177. Teolog anglikański More pisze następująco: „Pierwotni chrześcijanie otaczali sabat wielkim szacunkiem i spędzali ten dzień modląc się i słuchając kazań. Bez wątpienia praktykę tę przejęli od samych apostołów” (patrz: S.C. Hayne, From Sabbath to Sandey, s. 42).

12. Jak długo święcenie soboty utrzymało się w Kościele chrześcijańskim?

Odpowiedź: Przez wiele wieków. W gruncie rzeczy święcenie dnia sobotniego nigdy na zawsze nie zostało przerwane w Kościele chrześcijańskim.

Uwaga: Oto świadectwa historyków: „Kilka wieków ery chrześcijańskiej minęło, zanim Kościół chrześcijański począł święcić niedzielę na wzór sabatu” W. Domville, The Sabbath, r. 1949, s. 96. „Starożytny sabat był przestrzegany przez chrześcijan Kościoła wschodniego ponad trzysta lat po śmierci Zbawiciela” (patrz: Question of Doctrine, s. 168. „Przestrzeganie soboty było kontynuowane w Kościele chrześcijańskim do V wieku” L.Coleman, Ancient Christianity Exemplified, 1852, s. 22).

13. W jaki sposób rozpoczęło się święcenie niedzieli?

Odpowiedź: Święcenie niedzieli zostało przyjęte jako wyraz czci dla dnia zmartwychwstania, który to zwyczaj nie posiada żadnego autorytetu Pisma Świętego.

Uwaga: Ks. J. Wierusz-Kowalski tak charakteryzuje genezę niedzieli: „Historia wykazuje nam, że przez dłuższy nawet okres w Kościele katolickim sabat, jako

dzień świąteczny, istniał nadal obok niedzieli. Tak np. Konstytucje Apostolskie (IV w.) nakazują aby służba (servi) pracowała przez pięć dni. Należy ją jednak zwolnić z pracy w sobotę i niedzielę, aby mogła się oddać pobożnym ćwiczeniom. 'Albowiem sabat ma swe uzasadnienie w stworzeniu świata, a niedziela w Zmartwychwstaniu' Konst. Ap. 8,33. Tak więc dla wielu chrześcijan te dwa dni współistniały obok siebie. Niedziela była dniem Zmartwychwstania Chrystusa, dniem kultu liturgicznego, w którym realizuje się misterium paschalne, sabat zaś pozostawał dniem odpoczynku w znaczeniu bardziej materialnym, odpoczynku przede wszystkim fizycznym. Ślady takiego ujmowania rzeczy znajdujemy jeszcze w niektórych synodach z VII w." (tamże, s. 168).

14. Kto pierwszy w historii ustanowił prawo święcenia niedzieli?

Odpowiedź: Konstantyn Wielki w roku 321.

Uwaga: „Spoczynek niedzielny nakazuje prawo Konstantyna Wielkiego z roku 321 i jako przestępstwo karze naruszających spoczynek niedzielny. Nie mniej surowe pod tym względem jest prawo Teodozjusza Wielkiego (w. IV)” Dekalog, s. 203.

Dekret Konstantyna brzmi następująco: „Czcigodny dzień Słońca (łac.: *venerebilis dies Solis*) winien być wolny od rozpraw sądowych i od wszelkich zajęć ludności miejskiej; natomiast mieszkańcy wsi mogą w tym dniu swobodnie uprawiać rolę, często bowiem się zdarza, że właśnie wtedy wypada najkorzystniejszy moment orania ziemi lub sadzenia winorośli; nie należy więc tracić sposobnej chwili, danej przez niebiańską opatrzność” *Codex Justinianus*, III, 12.

Historia Kościoła podaje, że geneza niedzieli związana jest także z kultem jaki w ówczesnym czasie praktykowano w Rzymie. Justyn Męczennik pozostawił takie oto świadectwo: „W dniu zwanym Dniem Słońca odbywa się zebranie wszystkich razem z miast i ze wsi, w jednym miejscu. Czyta się pamiątki apostoelskie lub pisma prorockie. (...) W Dniu Słońca zaś schodzimy się razem, ponieważ jest to pierwszy dzień, w którym Bóg... stworzył świat, a także ponieważ, Jezus Chrystus, nasz Zbawca tego dnia wstał z martwych” *Apologia I*, 67. Edykt Konstantyna otworzył drogę połączenia Kościoła i państwa w Imperium rzymskim w sposób, który wyraźnie wykazał brak autorytetu Słowa Bożego w kwestii święta niedzielnego. Był to jeden z najważniejszych kroków, jakie doprowadziły do zmiany soboty. Historyk kościoła Euzebiusz (270-338) w swoim komentarzy do Psalmu 92 podaje, że chrześcijanie powinni byli wypełniać w dniu Pańskim wszystko to, co w tym Psalmie zostało zalecone odnośnie sabatu, łącznie z oddawaniem czci Bogu z poranku. Następnie dodaje on, że poprzez nowe przymierze, święcenie dnia sobotniego zostało przeniesione „na pierwszy dzień światła” *Patrologia graeca*, t. XXIII.

15. Kiedy świętowanie soboty zostało zakazane, a następnie niedziela uznana jako dzień święty?

Odpowiedź: W roku 364 odbył się Sobór w Laodycei podczas którego

zamanifestowano jednoznacznie stanowisko Kościoła wobec niedzieli.

Uwaga: W Kanonie XXIX tegoż Soboru widnieje następujący zapis: „Chrześcijanie nie powinni judaizować i próżnować w sobotę, ale powinni pracować w tym dniu; powinni szczególnie uczcić Dzień Pański będąc chrześcijanami, i jeśli to możliwe, nie pracować w tym dniu. Jeśli jednak będą judaizować w tym dniu zostaną odłączeni od Chrystusa” C. J. Hefele, History of the Councils of the Church.

16. Powstaje pytanie — jako chrześcijanie czyimi jesteśmy sługami?

„Czyż nie wiecie, że jeśli się oddajecie jako słudzy w posłuszeństwo, stajecie się sługami tego, komu jesteście posłuszni, czy to grzechu ku śmierci, czy też posłuszeństwa ku sprawiedliwości?” — Rz 6,16

17. Jaką odpowiedź dał Jezus szatanowi, który domagał się Jego czci?

„Wtedy rzekł mu Jezus: Idź precz, szatanie! Albowiem napisano Panu Bogu swemu pokłon oddawać i tylko jemu służyć będziesz” — Mt 4,10

18. Jak ustosunkowuje się Jezus do czci według nakazów ludzkich?

„Daremnie mi jednak cześć oddają, głosząc nauki, które są nakazami ludzkimi” — Mt 15,9

19. O co apelował prorok Eliasz do ludu Bożego, który wkroczył na drogę przestępstwa?

„Wtedy Eliasz przystąpił do całego ludu i rzekł: Jak długo będziecie kuleć na dwie strony? Jeżeli Pan jest Bogiem, idźcie za nim a jeżeli Baal, idźcie za nim! Lecz lud nie odrzekł mu ani słowa!” — 1Krl 18,21

Uwaga: Czwarte przykazanie Dekalogu, nakazując święcić dzień sobotnie jako dzień kultu religijnego poświęconego Bogu, zakazuje jednocześnie święcić w taki sposób jakkolwiek inny dzień, ponieważ tylko dzień siódmy został przez Boga uczyniony świętym i tylko ten przeznaczył Bóg dla swej czci. Dlatego Biblia jest znakiem prawdziwego Boga, lecz piętnem mocy przeciwnych (por. Ap 13,11-18; 14,9-11).

Podsumowanie

Ustępstwo wobec pogaństwa otworzyło drogę dalszemu znieważaniu autorytetu Niebios. Poprzez niepobożnych przywódców religijnych szatan naruszył także czwarte przykazanie, usunął biblijną sobotę, dzień, który Bóg błogosławił i poświęcił (por. Rdz 2,2.3), a na jego miejsce ustanowił święto obchodzone przez pogan — czcigodny „dzień słońca”. Tej zmiany nie dokonano nagle. W pierwszych wiekach wszyscy chrześcijanie święcili sobotę. Gorliwie bronili czci Boga, a

ponieważ wierzyli, że Szatan jednak chytrze działał przez swych przedstawicieli, aby osiągnąć zamierzony cel. Chciał uwagę ludu skierować na niedzielę, uczyniono więc ją świętem na cześć zmartwychwstania Chrystusa i w dzień ten zaczęto odprawiać nabożeństwa. Choć sobotę traktowano już tylko jako dzień odpoczynku, była ona jednak dalej przestrzegana.

Ażebym urzeczywistnić zamierzone dzieło, szatan jeszcze przed pierwszym przyjściem Chrystusa skłonił Żydów do obciążenia soboty najbardziej rygorystycznymi przepisami i wymaganiami tak trudnymi, że święcenie jej czyniły nieznośnym ciężarem. Korzystając z tych okoliczności przedstawił sobotę jako postanowienie żydowskie. Natomiast dla chrześcijan niedziela była dniem ogólnej radości. Chcąc więc pobudzić ich do nienawiści względem wszystkiego co żydowskie, przekształcił sobotę w dzień postu, smutku i utrapienia.

W pierwszej połowie czwartego stulecia cesarz Konstantyn wydał dekret obowiązujący w całym Cesarstwie Rzymskim, na mocy którego niedziela stała się powszechnym świętem. Pogańscy obywatele czcili ten dzień jako „dzień słońca”, chrześcijanie zaś jako dzień zmartwychwstania Pańskiego. Aby uniknąć konfliktów cesarz postanowił oba te sprzeczne pojęcia chrześcijan i pogan połączyć w jedno. Wspierali go w tym również przywódcy Kościoła; opanowani pychą i żądzą władzy spodziewali się, że w ten sposób ułatwią poganom przyjęcie chrześcijaństwa, a jeżeli i chrześcijanie i pogaństwo święcić będą jeden i ten sam dzień, wzrośnie potęga i wspaniałość Kościoła. Wielu pobożnych chrześcijan poczęło z biegiem czasu przyznawać niedzieli pewien stopień świętości, ale nadal święcono dzień Pański — sobotę — zgodnie z czwartym przykazaniem.

Na tym jednak zwodziciel nie skończył swego dzieła. Postanowił opanować chrześcijaństwo przy pomocy swego zarządcy, wyniosłego papieża, uważającego się za zastępcę Chrystusa. Swój cel osiągnął poprzez połowicznie nawróconych pogan oraz żądnych godności prałatów i duchownych miłujących w istocie rzeczy ten świat. Od czasu do czasu zwoływano synody i sobory, na które przybywali dostojnicy Kościoła z różnych stron świata. Na każdym z takich zgromadzeń obniżano ważność dnia Pańskiego, a wywyższano niedzielę. W końcu pogańskie święto uznano za Boże, a biblijną sobotę za pozostałość żydostwa, tych zaś, którzy sobotę święcili, poczęto prześladować i wyklinać.

Wielki odstępca wywyższył się „ponad wszystko, co się zwie Bogiem lub jest przedmiotem boskiej czci” 2Tes 2,4. Ośmielił się zmienić w zakonie Bożym to przykazanie, które niezawodnie wskazuje ludziom na prawdziwego i żyjącego Boga. W czwartym przykazaniu Bóg objawiony jest „jako Stwórca nieba i ziemi” i tym różni się On od fałszywych bogów. Siódmy dzień tygodnia został poświęcony na pamiątkę stworzenia, jako dzień odpoczynku dla ludzi. Sobota została ustanowiona po to, aby ustawicznie przypominać, że Bóg jest żyjącym Stwórcą, źródłem życia i obiektem czci. Szatan, usiłując skłonić ludzi do niewierności względem Boga i do nieposłuszeństwa zakonowi Bożemu, skierował swe ataki właśnie na przykazanie, które ukazuje Boga jako Stwórcę.



Protestanci również uważają, że zmartwychwstanie Chrystusa w niedzielę uczyniło ten dzień chrześcijańskim sabatem, Pismo Święte jednak nie daje na to żadnych dowodów. Przecież ani Chrystus ani Jego uczniowie nie przypisywali niedzieli żadnego wyjątkowego znaczenia. Świadczenie niedzieli według ustawy chrześcijańskiej ma swoje źródło we wspomnianej „tajemnicy nieprawości” 2Tes 2,7, która rozpoczęła swe dzieło już za czasów apostoła Pawła. Gdzie i kiedy ustanowił Bóg papieżstwo? Na jakiej podstawie nastąpiła zmiana, dla której nie ma poparcia w Piśmie Świętym?

\* \* \*

opracowanie pytań: Rajmund Dąbrowski

komentarz: Ellen G. White